

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 *Titlul actului normativ*

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative

Secțiunea a 2-a *Motivul emiterii actului normativ*

1. Descrierea situației actuale

Programul ISPA (Instrument pentru Politici Structurale de Pre-Aderare) reprezintă un instrument de finanțare nerambursabilă care sprijină România în vederea alinierii standardelor de mediu și transport la cele ale Uniunii Europene. Începând cu data de 1 ianuarie 2007, în baza Tratatului de Aderare la Uniunea Europeană, proiectele ISPA se derulează în baza prevederilor aplicabile Fondului de Coeziune, potrivit Regulamentului CE nr. 1164/1994.

În perioada 2000 – 2005 s-au pregătit aplicațiile ISPA, fiind aprobate de către Comisia Europeană Memorandumuri de Finanțare în valoare totală de 2,7 miliarde euro (din care aproximativ 2 miliarde de euro reprezintă contribuție nerambursabilă comunitară).

Termenul limită de eligibilitate pentru o parte dintre proiectele ex-ISPA a fost 31.12.2010, orice cheltuială efectuată după această dată fiind suportată din surse naționale, pentru a evita anularea de către serviciile Comisiei Europene a finanțării nerambursabile aferentă proiectelor nefinalizate și returnarea de către România a întregii valori a sumelor alocate prin Programul ISPA, aferente acestor proiecte nefinalizate.

Potrivit prevederilor Ghidului privind închiderea tehnică și financiară a proiectelor finanțate din Fondul de coeziune și ex-ISPA, proiectele ex-ISPA beneficiază de o perioadă de grație de 12 luni de la data de eligibilitate pentru a finaliza lucrările din surse naționale și pentru a asigura funcționalitatea investițiilor.

Referitor la programele PHARE, Comisia Europeană, conform calendarului stabilit, prevede ca până la sfârșitul acestui an să fie închise toate programele pentru toate statele membre beneficiare. Comisia a acordat deja prelungiri ale termenelor de transmitere a declarațiilor finale și nu poate acorda României tratament preferențial sub acest aspect.

Principala dificultate cu care se confruntă autoritățile române responsabile de elaborarea declarațiilor finale, respectiv ministerele care îndeplinesc atribuțiile de Autorități contractante/Agenții de implementare pentru Programele PHARE constă în stabilirea eligibilității unor cheltuieli efectuate în cadrul contractelor pentru care au

fost stabilite debite/nereguli de recuperat.

În cadrul procedurii de închidere a programelor PHARE, una din cerințele serviciilor Comisiei Europene este ca, prin declarațiile finale, autoritățile române să evalueze eligibilitatea cheltuielilor conform prevederilor Memorandumurilor de Finanțare efectuate din fonduri PHARE, inclusiv pentru contractele pentru care au fost stabilite debite/nereguli de recuperat.

Menționăm că statul român primește fondurile transferate de Comisia Europeană în cadrul Memorandumurilor de finanțare PHARE în conturi deschise la o bancă comercială și sunt purtătoare de dobândă. Potrivit Regulamentului CE nr. 1605/2002 privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene, cu modificările și completările ulterioare și a dispozițiilor Comisiei Europene, începând cu programele PHARE 2003 dobânda acumulată în conturile programelor PHARE se face venit la bugetul de stat.

În acest sens, se impune adoptarea de urgență a unor măsuri în contextul constrângerilor bugetare, pentru asigurarea sumelor necesare din surse alternative de finanțare cum ar fi veniturile încasate din dobânzile acumulate pentru fondurile ex-ISPA pentru înlocuirea cofinanțării naționale a cheltuielilor eligibile, prevăzute în memorandumurile de finanțare ex-ISPA, precum și pentru compensarea debitelor aferente fondurilor ex-ISPA stabilite în sarcina beneficiarilor, etc.

De asemenea, în conformitate cu dispozițiile Memorandumului cu tema „Măsuri necesare finalizării programelor PHARE și Facilitatea de Tranziție 2007” aprobat de Guvernul României, pentru programele PHARE este necesară reglementarea plății debitelor aferente fondurilor PHARE stabilite în sarcina beneficiarilor, către Comisia Europeană, din dobânda acumulată în conturile programelor PHARE, ca sursă alternativă.

Închiderea programelor PHARE depinde de recuperarea de către Comisia Europeană a tuturor debitelor aflate în evidența Agențiilor de Implementare, care în prezent sunt în valoare de aproximativ 11,9 Milioane Euro.

Totodată, veniturile încasate din executarea garanțiilor de participare la licitații, garanțiilor de bună execuție, garanțiilor pentru plățile finale, garanțiile aferente sumelor reținute, precum și din sumele reținute și penalitățile de întârziere în executarea contractelor, inclusiv din dobânda aferentă acestor venituri rămase neutilizate după regularizarea financiară la momentul transmiterii declarațiilor finale se pot utiliza și pentru compensarea debitelor stabilite în sarcina beneficiarilor. Veniturile încasate din dobânzile acumulate pentru fondurile ex-ISPA neutilizate, aflate în conturile autorităților contractante, se pot utiliza pentru reîntregirea sumelor utilizate potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 135/2007 privind alocarea de la bugetul de stat a fondurilor necesare pentru continuarea și finalizarea măsurilor ex-ISPA, aprobată prin Legea nr. 187/2008, cu modificările și completările ulterioare, considerate eligibile și certificate, pentru reîntregirea bugetului beneficiarului pentru măsurile ex-ISPA care au beneficiat de cofinanțare asigurată de beneficiar, etc.

Astfel, se impune emiterea unor prevederi care să asigure menținerea în continuare a mecanismelor existente pentru efectuarea transferurilor către beneficiari a sumelor

aferente contribuției Uniunii Europene, până la închiderea măsurilor ex-ISPA, precum și regularizarea fondurilor utilizate de la bugetul de stat pentru continuarea și finalizarea măsurilor ex-ISPA.

2. Schimbări preconizate

Prezentul act normativ reglementează:

- utilizarea veniturilor încasate din dobânzi acumulate pentru fondurile ex-ISPA transferate de Comisia Europeană, pentru înlocuirea cofinanțării naționale eligibile proporțional cu procentul de participare la finanțare prevăzut în Memorandumurile de finanțare;
- utilizarea veniturilor încasate din dobânzi acumulate pentru fondurile ex-ISPA transferate de Comisia Europeană pentru compensarea debitelor aferente fondurilor ex-ISPA stabilite în sarcina beneficiarilor;
- utilizarea dobânzii acumulate în conturile programelor PHARE, aferente fondurilor transferate de Comisia Europeană în cadrul Memorandumurilor de finanțare, începând cu programele PHARE 2003;
- regularizarea financiară a sumelor reprezentând debite plătite din venituri din dobânzi acumulate în conturile programelor PHARE, aferente fondurilor transferate de Comisia Europeană;
- repartizarea veniturilor încasate din dobânzi acumulate pentru fondurile ex-ISPA transferate de Comisia Europeană rămase neutilizate, pentru reîntregirea sumelor utilizate potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 135/2007, aprobată prin Legea nr. 187/2008, cu modificările și completările ulterioare, considerate cheltuieli eligibile de către Autoritatea de Certificare și Plată și rambursate ulterior de către serviciile Comisiei Europene, pentru reîntregirea bugetului beneficiarului pentru măsurile ex-ISPA care au beneficiat de cofinanțare asigurată de beneficiar, etc.;
- diferența rămasă neutilizată din veniturile încasate din executarea garanțiilor de participare la licitații, garanțiilor de bună execuție, garanțiilor pentru plățile finale, garanțiilor aferente sumelor reținute, precum și din sumele reținute și penalitățile de întârziere în executarea contractelor, inclusiv din dobânda aferentă acestor venituri rămase neutilizate după regularizarea financiară la momentul transmiterii declarațiilor finale;
- diferența rămasă neutilizată din veniturile încasate din vânzarea documentației de atribuire și dobânda aferentă acestor venituri.

3. Alte informații

Menționăm că lipsa acestor prevederi poate conduce la creșterea presiunii asupra bugetului de stat prin insuficiența resurselor financiare necesare continuării și finalizării proiectelor ex-ISPA, iar prin aprobarea actului normativ se va regulariza circuitul financiar al proiectelor ex-ISPA.

De asemenea, neadoptarea acestui act normativ poate conduce la blocarea procesului de închidere a programelor PHARE și aplicarea unor corecții financiare orizontale de către Comisia Europeană, în baza prevederilor Regulamentului CE nr. 1605/2002

privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene, cu modificările și completările ulterioare.

Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al actului normativ

1. Impactul macroeconomic

Prezentul act normativ nu se referă la acest domeniu.

1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Prezentul act normativ nu se referă la acest domeniu.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Programul ISPA finanțează cu aproximativ 2,7 miliarde de euro proiecte de infrastructură în sectoarele de transport și mediu, iar nefinalizarea proiectelor ar conduce la imposibilitatea îndeplinirii angajamentelor asumate de România.

Prin Instrumentul de preaderare PHARE și Facilitatea de Tranziție 2007, România a beneficiat în perioada 1998-2007 de o alocare nerambursabilă din partea UE de 2,75 miliarde euro.

3. Impactul social

Nu este cazul.

4. Impactul asupra mediului

Nerealizarea obiectivelor stabilite prin memorandumurile de finanțare va duce, de asemenea, la neîndeplinirea angajamentelor asumate de România în domeniul mediului și al transportului, cu impact negativ asupra standardelor de viață ale populației, având în vedere că proiectele ex-ISPA din aceste domenii finanțează lucrări care asigură calitatea apei potabile, tratarea apei uzate și gestiunea deșeurilor solide la standarde europene, precum și dezvoltarea infrastructurii de transport.

5. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Prezentul act normativ nu are impact asupra bugetului deoarece reglementează utilizarea unor surse alternative de finanțare, respectiv veniturile încasate din dobânzile acumulate pentru fondurile ex-ISPA/PHARE transferate de Comisia Europeană, excedentul din venituri încasate din vânzarea documentatei de atribuire, excedentul din veniturile încasate din executarea garanțiilor de participare la licitații, executarea garanțiilor de bună execuție, executarea garanțiilor pentru plățile finale, executarea garanțiilor aferente sumelor reținute precum și din sumele reținute și penalitățile de întârziere în executarea contractelor și dobânda aferentă acestora.

Secțiunea a 5-a
Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor actului normativ:

a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ;

Prezentul act normativ modifică și completează Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2007 privind regimul veniturilor încasate de autoritățile contractante pe parcursul licitării și implementării contractelor din cadrul proiectelor ex-ISPA și PHARE de Uniunea Europeană, aprobată prin Legea nr. 367/2007, cu modificările și completările ulterioare și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/1999 cu privire la gestionarea fondurilor nerambursabile alocate României de către Comunitatea Europeană, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente acestora, aprobată prin Legea nr. 22/2000, cu modificările și completările ulterioare.

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.

La art. I vor fi elaborate norme de aplicare.

2. Conformitatea actului normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Prezentul act normativ este conform legislației comunitare.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene:

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6. Alte informații.

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării actului normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, instituții de cercetare și alte organisme implicate

În vederea elaborării prezentului act normativ au fost organizate întâlniri cu direcțiile de specialitate din cadrul Ministerului Finanțelor Publice și consultate structurile implicate în implementarea programului ex ISPA și PHARE.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul actului normativ

Nu este cazul

3. Consultări organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale

Nu este cazul

5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr.305/2013

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării - Nu este cazul

c) Consiliul Economic și Social - Nu este cazul

d) Consiliul Concurenței - Nu este cazul

e) Curtea de Conturi - Nu este cazul

6. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea actului normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ

Forma actuală a actului normativ respectă cerințele legale privind transparența decizională în administrația publică conform Legii nr. 52/2003

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ

Nu este cazul

3. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 8-a

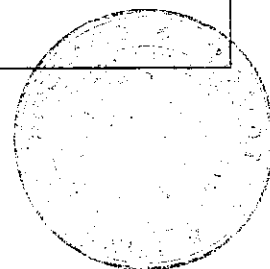
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a actului normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Punerea în aplicare a prezentului act normativ se va realiza prin structurile deja existente.

2. Alte informații

Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIORELI PONTE

